

Vyjádření Spolku Skutek ke kritice AVU, CJCH a NG

Sociálními sítěmi a sdělovacími prostředky hýbe debata o petičním dopise, který kritizuje směřování Národní galerie Praha, Akademie výtvarných umění v Praze a Ceny Jindřicha Chalupického. Jako spolek, který usiluje o definování problémů výtvarné scény, považujeme kritickou debatu za důležitou součást zdravého kulturního života. Nemůžeme však souhlasit s kritikou, která je postavena na nepravdách, osobních útocích a demagogických tvrzeních.

Nemůžeme proto souhlasit například s výhradami k poměrům na AVU ohledně její domnělé ideologické proměny, když místo konkrétního objasnění své teze o "cílené likvidaci jedinečnosti a kreativity pod hlavičkou aktivistických tendenčních ideologií" staví kritiku školy na tragických úmrtích dvou studujících, která s výukou a akademií nesouvisela. Je pro nás nepřijatelná účelová snaha snižovat pedagogické schopnosti učitelstva kvůli věku nebo zdánlivě krátké době, po kterou ve škole působí. Nelze přijmout lež, že profesní životopisy rektorky a prorektorky AVU nelze dohledat.

Stejně tak odmítáme kritiku NGP postavenou na odsuzování prezentace Evy Kořátkové v Českém a Slovenském pavilonu v Benátkách. Ze zjednodušující interpretace „dekoloniálních perspektiv“, na které u prezentace této mezinárodně respektované autorky poukazují, totiž vyplývá, že autorstvo petice s tímto způsobem nahlížení dějin nejsou obeznámeni. Za nepodloženou považujeme i kritiku Ceny Jindřicha Chalupického - mimo jiné i proto, že autory přiložená zakládací listina ceny podle nás nedokládá zpronevěření se jejím základním ideálům.

Jsme znepokojeni skutečností, že autorstvu a signatářům a signatářkám dopisu nedošlo či nevadilo, že kritizují výhradně ženy a ženské kolektivy ve vedení daných institucí. Tím spíše, že mezi devadesáti bezprostředními signatáři figurují převážně muži. Také proto se musíme zastat pracovnic AVU Jany Bernartové a Kateřiny Olivové, rektorky Marii Topolčanské i generální ředitelky NGP Alicje Knast. Všudypřítomné snižování jejich erudice a kompetentnosti vyvolává podezření, že autorstvo dopisu paušálně nesouhlasí s tím, aby do uměleckého provozu výrazněji promlouvaly ženy.

Uvědomujeme si, že pro část kulturní veřejnosti a některé naše kolegy a kolegyně mohou být koncepční změny v CJCH a na AVU (i dalších uměleckých školách) příliš rychlé a radikální.

Dopis petice žel dosvědčuje, že její autoři a autorky současnou situaci v institucích neznají dostatečně dobře a neorientují se v krocích, které jsou v nich činěny. Dožadují se tak návratu k modelům uměleckého provozu a vzdělávání, které jsou nahrazovány právě proto, aby začínajícím umělkyním a umělcům bylo poskytnuto přívětivější zázemí pro rozvoj jejich jedinečnosti a kreativity.

Z uvedených důvodů proto petiční dopis nelze přijmout jako souhrn kritických výhrad, na kterém lze stavět konstruktivní debatu. Je emotivním vyjádřením frustrace části umělecké scény, která ale v případě dané problematiky velkou měrou vychází z neznalosti či zjednodušení.

Jakkoliv tedy s peticí nesouhlasíme co do obsahu i dikce, lze ho vzít jako výzvu k vylepšení komunikace záměrů a kroků ze strany jmenovaných institucí tak, aby byly snáze pochopitelné pro širší veřejnost a jinak naladěné kolegy a kolegyně. Diskutovaný petiční dopis naneštěstí není příkladem snahy po jakémkoliv porozumění. Jeho petenty a čtenářstvo proto chceme vyzvat, aby s co největší otevřeností vnímali nejen naše výhrady, ale také vyjádření zástupkyň a zástupců dotčených institucí. Jsme přesvědčeni, že v nich lze vysledovat pozitiva, jež proměny těchto institucí přinášejí zejména mladé generaci, a ukazují, že tyto změny nejsou namířeny proti práci, které za odlišných kulturně-společenských podmínek v minulosti odváděla předchozí generace.

Podpisy výrazných osobností české kultury zákonitě vyvolaly pozornost sdělovacích prostředků. Ty by se však kromě toho, kdo dopis podpořil, měly věnovat i tomu, co a jakým způsobem je v něm komunikováno. Převládající povrchní mediální reflexe odpovídá trendu, jež v uplynulých měsících provázel vlnu zájmu médií o performanci Kateřiny Olivové či o zamýšleném přesunutí Krucifixu od J. V. Myslbeka do jiné budovy AVU. S politováním musíme konstatovat, že bulvární žurnalistika spolu s nízkou úrovní kulturní publicistiky, která se vůči bulváru neumí vymezit, nakonec ovlivnila i znění některých pasáží petičního dopisu. Jsme přesvědčeni, že bychom se měli více zasazovat o kultivaci mediálního prostředí, a to v první řadě tlakem na veřejnoprávní média, aby v podobných situacích informovala s větším vhladem do klíčových témat současného výtvarného umění.

Vyjádření Společnosti Jindřicha Chalupického

<https://www.sjch.cz/blog/vyjadreni-spolecnosti-jindricha-chalupeckeho-k-petici-ze-dne-1362024/>

Vyjádření studentské komory Akademického senátu AVU

<https://avu.cz/aktualita/vyjadreni-studentske-komory-akademickeho-senatu-avu>

Vyjádření prorektorek a prorektora AVU

<https://avu.cz/aktualita/reakce-prorektorek-a-prorektora-avu-na-petici-utocici-proti-vedeni-akademie>